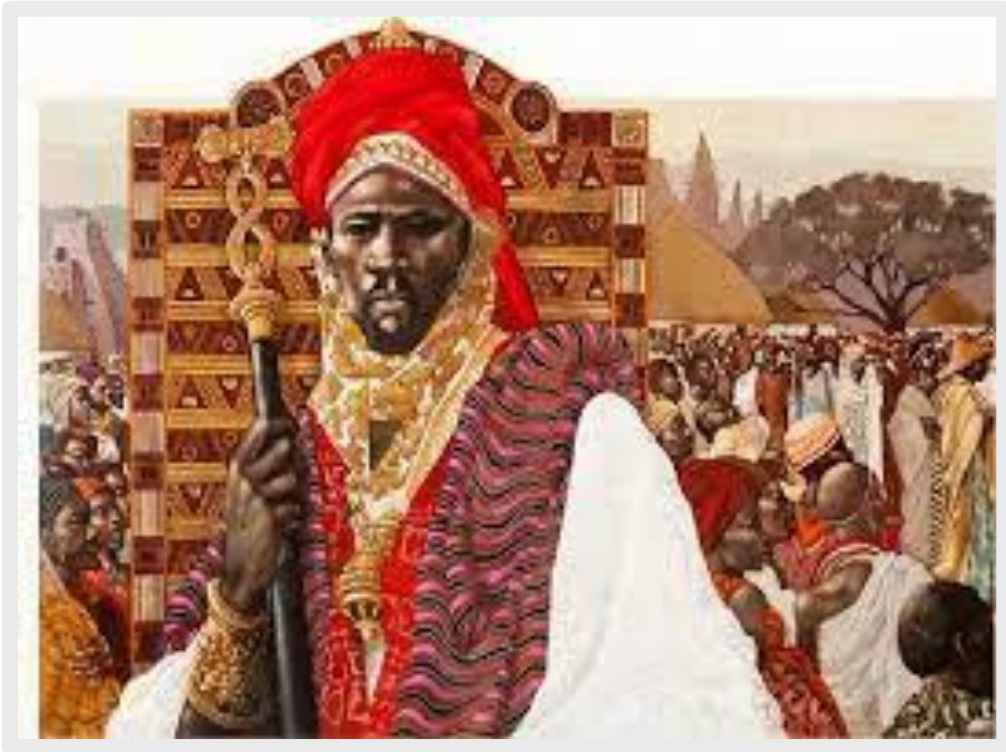
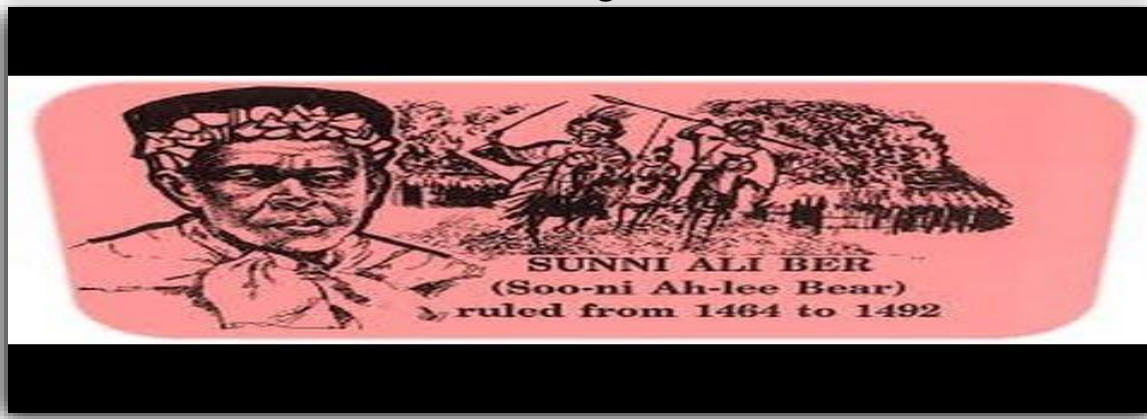

Sonay dawla

SI ALI MAHMUD DAWO : SONI ALI BER

Cilli kar bora kaɗ, cilli mana kar bora kaɗ, mayga ! Ba gasiyaɗ nda bambeerakoy. A fati nda a laala koy, a fati nda a waysakoy. Woone manti kala Gaawo ize beeri fo kaɗ se i ga ne :

SI ALI MAHMUD DAWO kaɗ i ga bay nda **SONI ALI BER** . Garaassey ga ce : i ne a **se SI caali, Ali Bunca,** Sa kalay maani , sa banda kalay maani, dumi gaw ka zinji kaama nga ya ci sumbay ka bongu neesi . **SONI ALI BER,** to Songay , a to Gaawo ize, nga ka Gaawo cina, a na tonton ga a beerandi ka te dawla (empire).

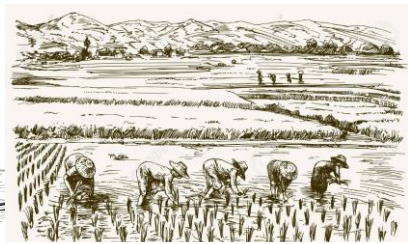

A ka Soṅay fuula cire annasaara hando kaṅ se i ga ne<<sabtambur>> zaari iddanta jiiri zambar fo nda zangu nda waydu cindi taaca (06 septembre 1464).

Sooni Ali Ber gonda gaabi, a gonda laakal, wo-dini ra a ma to ka goro soṅay guwo (hino) boṅ, a di Isa kaṅ ga bisa Soṅay laabo ra gonda nafa beeri. Zama hana dini goy beeri hinka day ka bara kaṅ ga ti.

-Alfaritaray nda

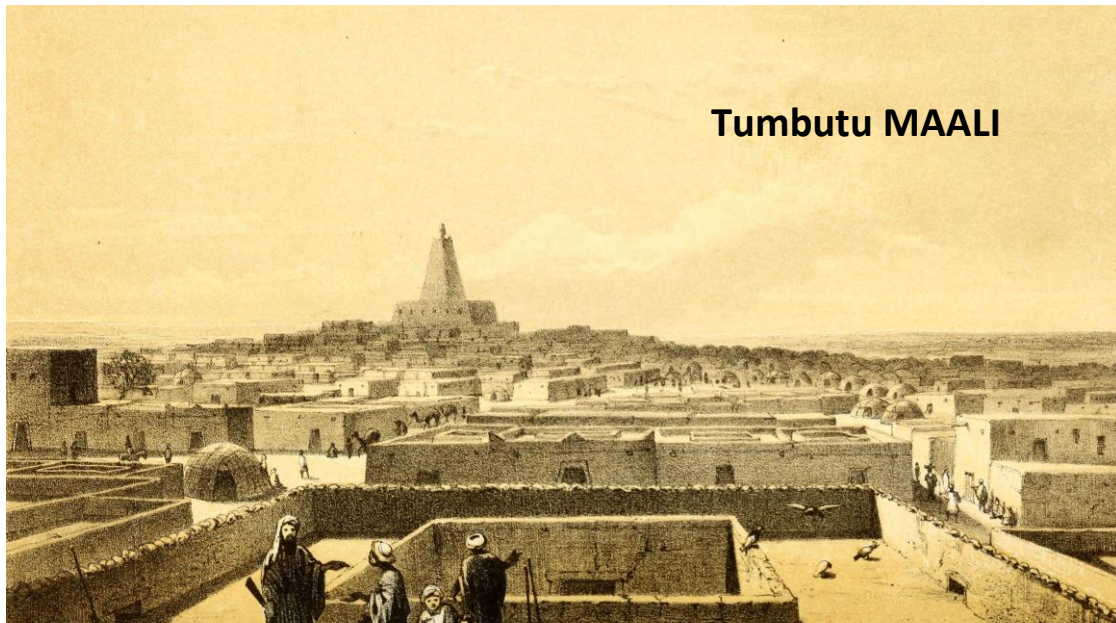
-Sorkotaray ,

a na boro yaṅ kayandi , Isa kulu a n'a te goora ra (gooru), i ga Isa fansi i ga a zijandi farey ra. A na fari yaṅ te kaṅ ngey nda isa gamo ga to kilomeetar zangu hinka nda hari fooyaṅ (200+km), wo nga ga ti a laakal hanna kaṅ iri na har .

-Ihinkanta bora kulu no a ga ce sooje taray. Jiiri way cindi hinza no i ga bora sambu ga dan bariyey bon, suba nda wangu fatta, ni ga koy wongu, ni ci sooja **Sooni** hino cire. A na bariyey tonton nga wongiizey se nda mo wongu jinay, wangu jinay fo kulu dumi ga no a tonton. Jiiri taaci laasaabay ra no a na goorey kulu fansi. Gooru hinka go Gaawo kan borey ga i bay kan i manti kala Si nda Tila fansiyaney no . A jiiri taaca din goyey ra, hala a du guniya kan fun a se

Tumbutukoy do kan se i ga ne **Muhamed Nadi** . A bangandi a se guniya ra kan a ma fo nda kaayan fuula cire, Irkoy ma a no fuula gomno. Wo banda ga a bangandi a se kan Tumbutu nda Gaawo manti kala wayme hinka, a ma mo furu ngey ga, a ma laakal dan

ngey se , ngey go Irkoy nda nga diya jaro ga , ngey go i jaro ga. **Sooni** hanse ga farhã nda Tumbutukoy guniya, jiiri taaci banda Tumbutukoy (Muhamed Nadi) bu, ize aro kanj ga ti Umar ka fuula za nga baabo nango ra , a gonda kayne Almuktar . Nga mo na guniya samba **Sooni** se kanj nga baaba bu , kanj a bu mo nga na haabu bula kwaaray hinka tubu a ga, nga si aru kulu faaba ceeci mo bula hinka wo ma si ziibi se . Kanj **Sooni** na guniya caw a faham nda yaasa kanj a te, a haaru, a faham kanj a bisa baabo arutaray. A cabe no yaasa ra kanj nga ga hin ga kay nga bonj ga . **Sooni** ka ga tubal

Tubal si hé yaamo

kar ka nga wangiizey margu, nga ka ci a fattayanj jina kanj a te , a na te mo ga koy Tumbutu annasaara hando kanj se i ga ne zambiye zaari way cindi iddu (16/01/1468).

I ka ga to Tumbutu kwaara ra zambiyе jirbi warankanta jiiri zambar fo nda zangu taaci nda waydu cindi ahakku (20/01/1468) amma zaaro din zaari no kanj cine Tumbutu mana bay ga di , a ga ci zaari mo kanj iri si a njwaaray Tumbutu ma ye ka di zaaro din dumo , Irkoy beeri, **Sance Ali, Ali Bubunca** ! Gaawo-gaawo ga hẽ gaawayzey se , a ga hẽ wangaarey se !

Mana ma Sojay ne wangaari, gaari si furo kala bari ga, nga se hana dini nda Sojay ne mana wangaari, a kulu

talaahu da ni na bari deebandi ga a kayandi nga ce hinkaga kala ma koy ga a zumandi . Gaawo-gaawo (moolo) ga hẽ wangaarey wo se , da ay ne wangaari kala ay ma ne **Sooni Ali Ber** , ya ne Baarakoy mansu koro **Muusa**, ya ne Birmakoy sandi , ya ne kutaalu farma Umar konzobo,

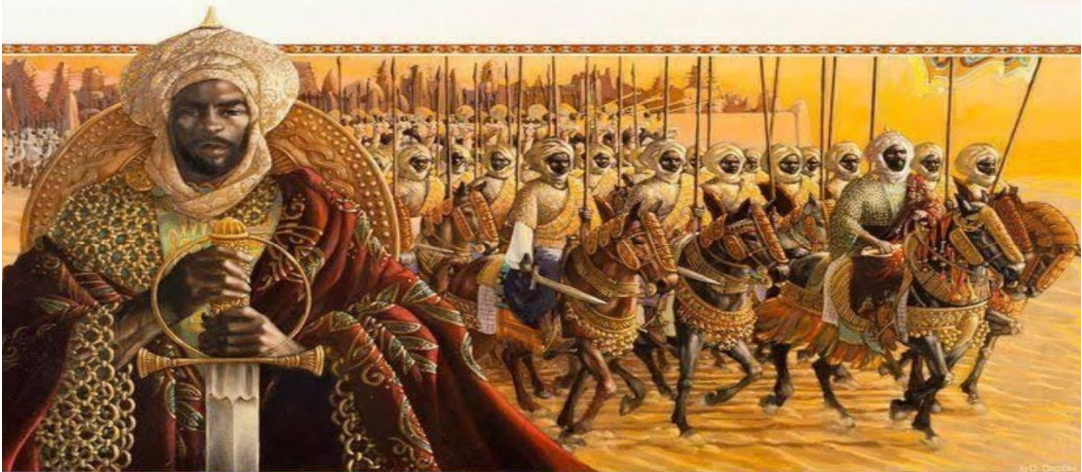
1. -Sooni Ali Beero
2. -Umar konzobo
3. -Birmakoy Sandi
4. -Muus Baarakoy mansu koro
5. -Tondi-farma kayna
6. -Dandifaru a fumba
7. -Faraṅ Usman
8. -Faraṅ a si te banṅa

9. -Balna Mahmudu

ya ne Tondi farma kayna. Da gaawo-gaawo hẽ a ga fongandi asajey wey , a ga fongandi wangaarey wey ! Da gaawo-gaawo hẽ a ga fongandi may? A ga fongandi dandifaru a fumba, a ga fongandi faran Usman, a ga fongandi, faran a si te banja, a ga fongandi Balna Mahmudu kwaara aro ize. Woone yanj manti kala

assaja yanj no, i kulu kanfari (officiers supérieurs) yanj no , sooje beeri yanj no kanj kay **Sooni** duma ga, ngey ka a no faru, ngey ka a no laabu kanj ra a na Sonjay ganda kayandi, a na cina dandi nda dangay . **Sooni Ali Ber**, zaaro kanj a furo Tumbutu, Irkoy jeera ma si a dumo cabe Tumbutu se koyne. Tumbutukoy izo na guniya samba a se bonj ga a tun , zambiyе jirbi way cindi yagga jiiri zambar fo nda zangu taaci nda waydu cindi ahakko (19/01/1468) , **Sooni** ka ga to Kabaranj, isa duma ga nda gurma , za gurma harandi ga koy, waato kanj nga nda nga bariyey ka ga kay.

I go gurma ce , a ka ga gar kaɗ surgey no ka Tumbutu di jiiri waranza cindi gu , i ga furo i ma te wo kaɗ ga kaanu i se ga fatta, aru kulu si kaɗ ga hin ka i ganji nda manti Irkoy. Jiiri waranza cindi guwo mo hari kulu kaɗ i goy ga du , surgey wane nd'a, i ma a ka i se jangal. Zaaro wo kaɗ **Sooni** ga furo Tumbutu ra, hana dini no wo-din ban .

Nga ka a feeri ga ka korfa ga jiiri waranza cindi gu banda, bonkooni beeri go surgey ra kaɗ se i ga ne

Amanokal Akil Agaloguwel , i gonda yo i ga waana , i gonda tokoba cimi-cimi yan̄ bari kone, i ga waani yaaji, a se no i ga ne i si surgu wangaaritara har boro kulu se .

Waato kan̄ **Sooni** nda nga soojeɣ ka ga kay, surgay nda ngeɣ bonkoono ka bara Isa duma ga gurma ce, ngeɣ mo no ka jina ga di **Sooni** nda nga wangiizeɣ kusa hala i ga ka ga di boreɣ kan̄ go wango jine, waato kan̄ i di **Sooni** , i di soojeɣ kan̄ go duma ga.

I di bariyey dumay kan boŋ i go , i bonkoono kaati kaati kan beena si a te waati fooyan , waati kan a na kaato te , sooje beerey kan ga maan'a , i kulu to ga te , a ci nga nda tumbutukoy ka bara fandu beeri fo boŋ kan se i ga ne Amajafondu, noodin no i ga goro i ga arra (Suudan foori fo no).

Arra din dooruyanjo ra, kan ra bonkooni hinka go Tumbutukoy nda Amanokal . Guniya wo mo kan Tumbutukoy na samba **Sooni** se, guniya fo koy ka a gar ga te ihinkante . I hinkanto boŋ ga **Sooni** tun, za Tumbutukoy bangandi **Sooni** se nga guniya jina ra nga si ba faabako, nga baaba bu ga haabu fuula hinka nan kan nga si ba boro kulu ma nga faaba i ga. Tumbutukoy follonka ga ye ka guniya samba ka bayrandi kan, **Sooni** ma bay kan surgey go ne , i na goy goy Tumbutu ra kan me si hin ka a har, alman kulu kan go fuwey ra surgey na ka taray, i ga gum almayaali waaney boŋ i ga i kom.

Wo nga ga ti haro kanj hanse ga jar . Tumbutukoy ga kacco a na guniya hinkanta samba ka ne **Sooni** a ma faaba nga ga. Wo ga **Sooni** tun ga koy zambiye jirbi 19 kanj iri har banda kanj **Sooni** ka ga kay ka bara haro дума ga ga kaati . Aranj ma faham mo , guniya kanj Tumbutukoy na samba **Sooni** se, sanda gundu alhaali ra no a ci a se surgo ma si bay. Kanj surgo di **Sooni** nda nga wangiizey kayanta , a kaati , a na nga wangiize beerey kulu margu . Waati din ga i na almano kulu kanj i ta Tumbutu kone ta , i na a jeeje yo yan ga.

Hala wayna ga koy kanj yo zambar fo no i jeeje. Almaney ra: Wura , nzarfuna hari kanj ga him'ey no surgo fatta nd'a za **Sooni** mana haro danjandi nga nda nga soojey ma ka ga ngey gar ne ra , surgo zuru ! Surgo ga zuru, za **Sooni** mana Isa danjandi jina , nga wo zuru ga nga fundo faaba.

Wo ga Tumbutukoy kan ga ti Umar furo kwaara ra, boro kulu bay kan baani mana te hana dini, borey kan jiti, kan gonda nga bari wala yo kulu na gaari dan a ga, i go ga dira surgo banda, a ne i se nga ga Tumbutukoy funday ka, laakalo ma kani, a ci a kayno se kan ga ti Almuktar , a ne a se mate kulu kan a ga te , a ma hari-hi yan dan kan yan ga **Sooni** nda nga wangiizey danandi. A ne a , da **Sooni** nda nga wangiizey danandi, a na ni ha nda ay , ma ne a se za bi ka ni fay ay , wo no Tumbutukoy funday ne kayno se a ma a har **Sooni**, nga wo ma si zuru , nga wo ga zuru nda nga janey nda baabey nda alfagey, **Sooni** ma si ka ga saba nd'ey. Zama taka kan nga ga di arey wey, aru wargantey wey , aru gaabey wey, alhaalo wo kan i go ngey bariyey bon, i si ka ga furo Tumbutu ra ga gomni goy , ya-dini ga nga ga zuru nda nga fuwo borey, nga wo ma cindi.

Da **Sooni** furo waati kanj cine a taka boori, a alhaalo yay, ngey ga hin ka windi ga ye ga ka , a bisa nga kulu ma goro ne-wo , a ma furo ga ka ka ngey gar , a ma ngey kulu wi, wo se nga funday nga ga dira.

Umar hanna ga dira, ka marga nda baabey, kaayey... I kulu dira. Borey dini alfa beeri yanj no, wali beeri yanj no. I dira ga hanga surgo laawalo banda, nango kanj surgo kani ka biya ga tun, nango dini ra no Tumbutukoy nda nga sata mo ga ka ga foy. Wo ra no i bara, haro kanj Tumbutukoy ci nga armo se , a na te . A koy kabara farma do , i na hiiyey dibaara , hi kulu kanj go za kambe ra, laama ra , i kulu i na i margu. Hiyey dini ka ga **Sooni** nda nga wangiizey danjandi , i mana fay i ga i danjandi, hana-dini ga ka hala a maja ba ni tufa ni si hin ka du laabo. Allaahu akbar , **Si Caali Ali Bubunca !**

Iri mana funu fu furkante yanj ga Gaawo izey , nangu kulu kanj Gaawo ize go a ma iri se , wallaahi **Sooni** cine mana te Afirko boŋ ba ce fo. A bisa ne ga , kanj **Sooni** furo,

a na Tumbutukoy arma(kayno) hã kanj ga ti Almuktar, a ne a se : mana ni arma (beere) kanj ti bonkoono?

A tu a se kanj za bi kanj i kay дума ga no ka nga kwaar'a . A ne a se sohõ surgo kanj na hasarawey goy Tumbutu ra kanj nanj ka dira , ay du

nga albahaaru . Surgo ni funday ma furo cawo ra, nangu kulu kanj ra surgo sar , ma sar a bande , ma kand'a nga baafuna wala ma kande yane boŋo .

Wangaari kanj go a banda nda taka dini ma du wa , almano mo a si te a koy. A ne a se a ma koy ga ka , da ni ka kulu ay no ga ni gorandi guwo boŋ. Nga **Sooni** na wangiize sata timmante ka nga wangu sarey ra ka i danj Almuktar banda ka i gaabandi. I mana fay i ga surgo hamnay, i ga surgo hamnay kala i koy to surgo . Sikka si kanj Almuktar koy to surgo, i daabu care ga , za i ga care kar , anaadamayze ga bu , za adamayze ga bu , manti **Sooni** do haray soojey kala surgo do haray cara , kala i ba ka care ban , i ga ba ka care ban kala **Sooni** soojey zaama, i hin surgo, bumbo Amanokal maray nda wangaari kanj go a banda mo maray.

Jarey jasay ga dira ga yooli-yooli i banda, jarey kambey fun, i ga zuru i ga ngey fundey faaba, **Sooni** soojey na i say. Alaahu akbar, surgo zuru a na nga fundo ceeci, almaney nda haro kulu kan a fatta nda Tumbutu kulu Almuktar n'a boy kala a kand'a Tumbutu ra. Ne ga aranj ma bay kan Almuktar funday hima ga te tumbutukoy kan a ciya nd'a za arma zuru **Sooni** humburu yanjo se . **Sooni** hanse ga farhã nda almaney kan arma boy ga ka , a na gorandi, ka a didigi ga te Tumbutu se bonkooni. Amma wo kan iri ga har aranj se, nga ga ti zaaro kan **Sooni** furo Tumbutu ra, a mana gomni kulu goy , a na alfa beeri yan di , a na i dan kasu, a na alfa beeri yan di a i ton i ga funa njaw, a na alfa beeri yan guna a na darbayey ka i ga, a na i ga koonandi, a na i haw i ga gunguray wayna ra. Wo kulu go goyey ra kan a na i goy Tumbutu ra. **Sooni** ka ga to zaari fo , a ne i ma woy sogo waranza samba nga se kan ga ciya fu beeri ize yan, alfa beeri ize yan kan yan kambe mana bay ga tukku i ga ce-fo . Alfagey ka ga care guna, boro kulu kan gonda ni ize woyo , ni ga bay kan woy sogo no, i na i margu hala i to boro waranza waati din i na sarrandi, i ga kond'ey kambe ra, woy sogo yan kan mana bay ga dira , i mana bay ga zumbu ba ngey soorey bon, woy sogo waranza dira hari kan ga to kilo (mo-jande) iddu, i saarayey go sohã ra Tumbutu beene-hiyey zumbu yanjo duma ga. Borey ga nango bay iri sanno ga sohã ra. Woy sogo waranza mongu ga bisa, i goro, aru beero kan ti **Sooni** go kambo ga Amaja nga fuwo ra. Haro kulu kan nd'a alfagey wey na woy waranza wey soola, i jase tu hinka ka zumbu hala hankoray moyey ga ka du fafatuwey ka zumbu hala fata mayey se ganda, wo yan kulu no alfagey na i cangarandi nda dawa . Dabari futo koonu no i dan woy sogo waranza wo kone , i na i tugu ka bilam-bilam i ga. Wo-dini za i hin ga to **Sooni** do a furo i gamo ra to mo kan di **Sooni** si ye ga diya . Alaahu akbar, **si caali**

Ali Bubunca, a bay goyo wo ga, a na boro yan tunandi i ma woy sogo waranza kubay, i ma si ka ga nga gar Gaa . A ne i ma i kulu wi , i ma kurey dan nga zolla ra i ma kand'a nga se . Waato ga za kan nga mana du ga nafa nd'ey i ma kande nga se i kuro. Sikka si a arey (sooje yan kan ga ngey goyo bay) ka i na woy sogo waranza tunandi. Kan i na i gar nango kan ra i mongu ga bisa, i na i kanandi, i na jindey ka , i na kurey dan **Sooni** se nga zolla ra, i bisa ga buukoy nan nango ra. Tumbutu borey fundey ga ka ka ngey borey fiji. Alaahu akbar, **si caali Ali Bubunca**, kuro din nga toorey no a ga fongandi nd'a, **Sooni** gonda jinni yan, kan yan se i kande kuri i m'a toorey funandi a se ga boori. A ne i se woy sogo waranza kuro wo, toorey day no i ga funandi ga boori me .

Zaaro kan i na woy sogo waranza wo jindey ka, **Sooni** di hari kan Ndunna ra a mana bay ga diya. Mate cine ga ti haro kan a mana bay ga diya: cino ra **Sooni** ga kani, a go nga jirbi zallo fo ra kala kan aru beeri zeeno , kan zeenu hala kuuru-kuuru kan go darbay kwaaray taw yan ra , ya-dini no mo bon hanno kwaaray taw, kaaba kwaaray, aru zeena subba ga koy , a ka ga kay **Sooni** bono bon, a na kar sumbay me hinka. Sumbay hinka din kan a na i kar **Sooni** ra, **Sooni** na jirsiyan te ga du ka goro, zama sumbay me hinka din fattu, za Irkoy na **Sooni** te a mana bay ga ma fatti kan dira nga hamo bon ga to sumbay me hinka din. Waato kan a goro nga bon ga, a na bon za a na aru beera guna , waati din aru zeena ne a se: Irkoy ma ni say , a ma ni banda say , a ma si ni margu ba ce fo . Eeh wa guna hala Gaawo mana say ! Alfaga wo haama no **Sooni** saba nd'a nga ga ti Tumbutu alkaydo (kan se i ga ne Ibrahim), bora kan na Ibrahim hay se no i ga ne alfa Bubakar, alfa Bubakar mo a baaba no aru zeena wo kan se i ga ne a alkaydi Alhay. Kaayo wo kan ga ti Alhay a bu alkayditaraa cire , a baabo (Bubakar)

sambu, a banda ga no Ibrahim sambu, Ibrahim ga bara alkaydi tara jine kan **Sooni** ka Tumbutu. Nga ga no a na darbayey ka ga a kayandi wayna ra, a mana a wi . Waato kan Alhay na sanney wo har **Sooni** se nga a daray. Gaararey day no a gaara a ga, day a daray , a ne a se: Irkoy ma si dumo margan , taka wo kan ni ay haamey say Irkoy ma ni haamey nda ni dumo say , wo se ni di Gaawo mana margu. Gaara fooyan i ga diya! Wo a ga hima ga **Sooni** ma humburu, wo ga hima ga ka willi banda amma wo mana **Sooni** ga humburu a mana ga willi banda, a dabu nga goyey ga mata kan cine a hima nd'a. A ka ga goro Tumbutu ra ga wangu soola , a ka ga jina te Janne se, a ka ga gar Janne wo Maali ganda meera man'a wangu kala sorro 99 , a mana hin ga a nwa . Sorro zangu afo si kan i ceci ngey ma Janne nwa a mongu i se ! Wo-dini se **Sooni** ga ma wo , a bay kan Janne ga ti kwaara anneemanta. Janne gonda sooje yan kan sanda hari kulu si hin ka bisa i ga , a maayo na Ndujja kulu dira. **Sooni** disa wo ga , a na wongu yan kar ga tunandi Tumbutu a jina te Janne se. Hano kan a ga ba ga koy Janne, sikka si wangaari beeri hinza na kubay. Wangaari jina kan na a kubay, i si ne a se kala Tunkoy , wangiize kan go a banda si kabu, barikoy nda ceekoy Irkoy hinne no ga i me bay kan go a banda. Jarey ga bursu kar, jarey ga kakara kar , jarey ga kandanfa kar , jarey ga hangow kar. Tunkoy ne **Sooni** si bisa nga ga ga koy gum Janne bon, wo a ga te nga se haawi . Kala nga ma a kosaray! Tunkoy hanna ga ka ga gum **Sooni** nda nga jama bon . **Sooni** nda nga wangiizey tun ga kay , i hanna ga care no biraw(hangaw) , i mana fay i ga care no biraw, i mana fay i care no kakara, i mana fay i ga yanje, i mana fay i ga yanje hala Irkoy kan hanan a ga mo no i ga de na mo ka bo . A ne i se cin ga ti woone kan bare a ci zaari Tunkoy se kan nd'a bay a si ka ga gum **Sooni**

! A na fonda feeri **Sooni** se , wo kan yan maray zuru i mana hang'ey .
Sooni koy hala a koy jine, wangaari fo ye ga a kubay kan se i ga ne
 Sooriyakoy , a ne **Sooni** se a si hin ga bisa ga koy kan Janne bon nga go
 baafunay ra , wo a ga te nga se haawi. A ma furo nga laabo ra ga!
 Sooriyakoy mo na nga tubalo kar , a na nga wongiizey margu ga kay ka
Sooni batu . Waato kan a bay **Sooni** nda nga wangiizey to ngey nga i
 gum care bon nga nd'ey. I mana fay i ga wangu, i mana fay i ga wangu,
 wangu beeri banda ga, **Sooni** na a wangiizey feeri . A na a wongo feeri ,
 a ye ga koy jine koyne. Wangaari fo ye ga a kubay taka din da , wo-dini
 mo **Sooni** na a wongo feeri. Wangu beeri hinza ga gum **Sooni** bon kan
 i kulu a na i feeri hala a ga ka ga koy to Janne funday

Jannekoy mo fatta nga wangiizey jine ga **Sooni** kubay, i hanna i ga
 wangu hala nangu kan se mo kwaara bo to . Jannekoy willi, wo ga zaari
 kulu jannekoy nda nga wangiizey ga fatta ga ka ga wangu Janne duma
 ga nda **Sooni** hala wayna ma kan i ma willi ga bare ka ye Janne gundo
 ra. **Sooni** go ga si Janne fonnay a si furo a ra , jannekoy nda nga
 wangiizey hinne ma furo Janne handu iddu kwaaray no i te wo ra. Waati
 kulu wangu ra i go , alfa beeri taaci ga bare Janne ra, afo kulu bare
 Janne kanje taaca afo ga . Alfa taaca wo ne hala ngey ga funa, ngey ga
 saabu Irkoy, **Sooni** si Janne njwa. Afo kulu taalibey kan go duma ga ga
 to taalibi zangu nda waydu(160) nda ngey walhey , jarey tira ga bare
 kone , i ga caw , i ga Irkoy njwaaray, Irkoy kan hanan a ga mo no i ga
 de ma **Sooni** meero ganji ngey ga. Wo-dini mo ga **Sooni** ga di Janne a
 si furo a ra kone , jannekoy nda nga wangiizey ma fatta i ma kuuwa a
 bande i ma willi ga ka Janne ra handu iddu hala haro funu. Hano kan
 haro furo , **Sooni** willi Janne duma ga fandu beeri fo go no kan sohõ i
 ga ne a se ni battu **Ali** (danga a ba a mana ba a ga battu) . Matamaa

din kan ra **Sooni** battu, jiiri fo nda handu nda zaari way no **Sooni** te a go ga Janne battu . Arañ ma faham woone se : jiiri fo nda handu fo nda jirbi way no **Sooni** te a go ga Janne battu jama lokkoliize boobo yan goono lokkol, i ga ne i se lokkol jiiri iyye no **Sooni** na Janne battu manti cimo no , jiiri follonku nda handu fo nda jirbi way no. A disime handu iddu jirbi wangu banda ga, mate cine no Janne borey to? Waato kan haro furo, faraw (kunku) no i goro ga kar . I ga hanna i ga faraw (kunku), i ga biya i ga a kar . Jarey ga kar jarey ga cina , a disime cata (binni) no i cina ga Janne kuubi nd'a. Mate kan cine haro na Janne kuubi a na bare ya-dini cine i na cata (binni) cina ga a windi. Wo-ne kulu se **Sooni** meero ma si to ngey. Cata (binni) mana na i hallasi, waato kan **Sooni** di kan cata (binni) no i dan ka nga kosaray , a na hikoy tunandi (hikoy kanfari beeri no) nda nga hari-hi zangu taaca, hari-hi zangu taaca mo kulu wongiize bara i ra hala i ga to , cindey sooje zangu hinka ga bare i ra, cindey sooje zangu nda waydu, jarey sooje zangu, jarey sooje waygu nga nda ngey kakarawey nda ngey bursey nda ngey banje saatawey. Alaahu akbar, a disime hari-hi zangu taaca na Janne kuubi i na a bare , ba woy boro si diya foobu go fata ra a ma do isa ga ka hari guru. Haro kulu si te kala cata cire , a disime fondey kulu Sooni na i dumbu Janne ga (taakunkum kubante) , wo nga da taakunkumo kan Amirka dan Iraaki ga mana ti afo ! Alwaato din Janne ga ti fatawci dunka Afirka wayna-kanja kulu ra, a cine si no. Zama fatawciize yan ga fun hala Misira, i ga fun Maroocu, i ga fun nango kulu , Moritaani ganda ra kan yan ga ka nda yo kuru nda kuru . A fooyan go no kan yo zambar way cindi hinka banda i ga ka , nga nd'ey ga zumbu Misira ga ka Janne. Fonda din **Sooni** na dumbu, candi yo boobo tara din ban , mamala (fatawciize) kulu si hin ga ka . Wo kan yan ga ka nda nga yo satey wey,

a na i fonda dumbu. Hari-hi kulu si ka ga fandi , zama hari-hiyey kan ga ka ga fun Sagu laama ra i ma du ga ywey danandi , a na i fonda dumbu.

A na i dumbu nda haro kala i soobay ga dayiize yan fansi

Janne gunda ra. Wo a si ba i se , kuudaku nga ga ti haray kan i

ga dan cata cire. A disime taakunkumo mana gay. Hano kan

daliilo ga ka kan Sooni ga furo manti kala alfaga taaca kan iri

na i har aran se, alfa taaca go Janne kangay taaca ra ga Janne

kanji Sooni ma si furo a ra. Amma alfa beero kan go jiira ra ,

alwaato kan Sooni go Janne dumba ga, a ga Janne battu nga

ma a nwa, jannekoy bu . Kan jannekoy bu, ize-arun kan ga funa

jiiri way cindi hinka ga bara a se, i na gorandi baabo nango ra.

Mana no jiiri way cindi hinka ize ga hin ka dabari aru zeeney

wey se , baabo corey go no ? A disime alfaga kan ga dake

baabo ga i jina, alfa beeri fo no. Alfaga din ga goy meero laalo

fo te kan jinni-arun zeena fo kan gay Janne ra kan alfa beeri no

. Jinna-arun laala wo nga nda alfagey wey da no ga tabsiiri

Janne ra. Jinno din ga tirayze fo no alfaga din kan furo

jannekoy gurbo ga goy izo banda se . A koy jinno fuwo do , a

na jinno fo nga fuwo duma ga , a koy a na meeri goy nda jinno

tirayzo a fatta. A disime jinno ka ga nga fuwo mayo do , a bay

kan adamayze bon takusante maanu nga fuwo ga, a na

wando hã, wando deede a se. A ne a se kwaara Amiiru beero, alfa beero kaŋ go bonkoono nango ra ize jaro ga funday ga ka ***ne ga meeri goy ay ga ga dira. Waati din jinno mo naŋ hala alsilaamey kulu goro jiira , alfaga funday go jiira ra , alfa taaca wo da kaŋ ga Janne kanji mo go no . Jinni aru beero du ga sanno har jiira ra alsilaamey kulu jine. Meeri si bisa wo ! Waati din ga alsilaamey kulu na ngey hanga kokobe ga fatta jiira ra, i ne Irkoy hanan , wo day no boro ga ma i meyey ra , a fo kulu dira ga koy nga fonda ra . I kulu fatta ga dira ka a naŋ jiira ra nga kaŋ na meero wo goy . Alfa taaca din kaŋ ga Janne kanji ne ngey funday ma Janne naŋ , ngey ma dira.***

**Tiraa Hantumo Musa Saydu nda Husayni Adamu KBD Alhaji Pastor
Talamo nda sokonyano Husayni Adamu KBD Alhaji Pastor
Gaakasinayko beero: Sumayla KBD Wanaadu Gaawo**

desoza@gmail.com

+32 492 40 86 21

+227 96 36 98 80

Sonay dawla

Desoza copyrigh 2023